

Ghid de completare a Declarației Unice pentru toate veniturile.

Cu exemple, studii de caz și formulare completate.

CUPRINS GHID

1. INTRODUCERE IN FISCALITATEA PERSOANELOR FIZICE
  - 1.1. Introducere în fiscalitatea veniturilor obținute de persoanele fizice
  - 1.2. Impozitul datorat de persoanele fizice pentru veniturile obținute
  - 1.3. Note importante. Explicarea unor termeni utilizați în ghid
2. CONTRIBUȚII SOCIALE DATORATE PENTRU 2022 SI 2023
  - 2.1. Cod fiscal 2023. Contributia de asigurari sociale CAS – 25%
  - 2.2. Cod fiscal 2023. Contributia de asigurari de sanatate CASS -10%
  - 2.3. Cod fiscal 2022. Contributia de asigurari sociale CAS – 25%
  - 2.4. Cod fiscal 2022. Contributia de asigurari de sanatate CASS -10%
  - 2.5. Recalcularea și definitivarea contribuțiilor sociale
3. IMPOZITUL PE VENITUL REALIZAT DIN CEDAREA FOLOSINȚEI BUNURILOR
  - 3.1. Impozitarea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor
  - 3.2. Baza de calcul a impozitului pe venitul din cedarea folosintei bunurilor
  - 3.3. Venituri din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile
  - 3.4. Venituri din închirierea în scop turistic a camerelor din locuințe personale
  - 3.5. Impozitarea veniturilor din arendarea bunurilor agricole
  - 3.6. Când este obligatorie și cum se utilizează casa de marcat
4. IMPOZITUL DATORAT PENTRU ALTE VENITURI REALIZATE DE PERSOANELE FIZICE
  - 4.1. Impozitul pe veniturile din drepturi de proprietate intelectuală
  - 4.2. Impozitul pe veniturile din contracte de activitate sportivă
  - 4.3. Impozitarea veniturilor din investiții
  - 4.4. Impozitul pe veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură
  - 4.5. Impozitarea veniturilor din transferul proprietăților imobiliare
  - 4.6. Impozitarea veniturilor din premii și din jocuri de noroc
  - 4.7. Impozitarea veniturilor din alte surse
  - 4.8. Impozitarea veniturilor din străinătate
  - 4.9. Venituri neimpozabile
5. DECLARAȚIA UNICĂ 2023. REGULI DE COMPLETARE
  - 5.1. Declarația Unică: reguli practice și erori la completarea declarației
  - 5.2. Venituri care se declară la capitolul I din declarația unică 2023
  - 5.3. Venituri care se declară la capitolul II din declarația unică 2023
  - 5.4. Situații în care este obligatorie depunerea declarației în cursul anului
  - 5.5. Termenul de depunere. Termene de plată. Organul fiscal competent.
  - 5.6. Declarația unică rectificativă
  - 5.7. Venitul estimat pentru 2022 comparat cu venitul realizat în 2022
  - 5.8. Depunerea declarațiilor prin Spațiul Privat Virtual sau cu certificat digital
  - 5.9. Despre sponsorizare, bursa privată și direcționarea unui procent de 3,5% din impozitul datorat
  - 5.10. Stabilirea din oficiu a impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale
6. EXEMPLE CU DECLARAȚIA UNICĂ 2023 VENITURI PERSOANE FIZICE
  - 6.1. Declarația unică 2023. Venituri din drepturi de autor și investiții.
  - 6.2. Declarația unică 2023. Venituri din transferul de criptomonede și NFT.
  - 6.3. Declarația unică 2023. Închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuința personală
  - 6.4. Declarația Unică 2023. Contract de chirie în lei cu rectificative.

- 6.5. Declarația Unică 2023. Contracte deținute în comun. CASS datorată. Formular C168 declarare contracte.
- 6.6. Declarația unică 2023. Contracte de chirie în valută cu CASS datorată. Recalcularea chiriilor în valută.
- 6.7. Declarația Unică 2023. Venituri din dividende și câștiguri din tranzacții cu titluri pe piața internă și internațională.
- 6.8. Declarația Unică 2023. Venituri din agricultură impuse cu norme de venit. CASS opțional.
- 6.9. Declarația Unică 2023. Venituri din alte surse.
- 7. **EXEMPLE CU DECLARAȚIA UNICĂ 2023 ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE**
  - 7.1. Declarația Unică 2023. Contabilitatea în sistem real a veniturilor și cheltuielilor realizate în 2022 .
  - 7.2. Declarația unică 2023. Venituri din avocatură și investiții.
  - 7.3. Declarația unică 2023. Deducerea din impozit a costului cu achiziția casei de marcat.
  - 7.4. Declarația unică 2023. Norma de venit întreagă. Registrul de evidență fiscală. Deducere casă de marcat.
  - 7.5. Declarația unică pentru activități cu pierderi. Perioada de recuperare a pierderilor.
  - 7.6. Declarația Unică 2023. Norma de venit corectată. Completarea Registrului de Evidență Fiscală.
  - 7.7. Declarația unică 2023 pentru activități care încep în cursul anului
  - 7.8. Declarația unică 2023 pentru activitate încheiată în cursul anului
  - 7.9. Declarația Unică 2023. Cinci situații cu CASS opțională.
- 8. **PLATA ȘI VERIFICAREA OBLIGAȚIILOR FISCALE DATORATE**
  - 8.1. Plata obligațiilor fiscale. Interpretarea obligațiilor de plată din SPV.
  - 8.2. Lista IBAN cu conturi unice pentru plata obligațiilor fiscale datorate
  - 8.3. Compensarea și eşalonarea obligațiilor fiscale. Restituirea plăților în plus
- 9. **ALTE ASPECTE DE REȚINUT**
  - 9.1. Istoric cu informații fiscale cheie pentru perioada 2012 – 2023
  - 9.2. Inspekția fiscală la persoanele fizice și activitățile independente
  - 9.3. Legislația aplicabilă. Pagini web utile.

Despre acest Ghid. Termeni legali de utilizare.

Actualizat în 27/02/2023 de către [Constantin](#)

Atenție! Pentru veniturile obținute în 2022 se aplică prevederile Codului fiscal din 2022. Pentru veniturile obținute în 2023 se aplica noul Cod Fiscal modificat de OUG 16/15.07.2022 și următoarele modificari. Până la data de 25 Mai 2023 se completează **capitolul I din Declarația Unică 2023, unde definitivăm impozitul și contribuțiile sociale datorate pentru veniturile obținute în 2022, ca urmare aplicăm Codul fiscal din 2022. La **capitolul II din Declarația Unica 2023**, estimăm veniturile din 2023, pentru care aplicăm prevederile Codului fiscal 2023.**

Versiunea a 2-a din data de 1 Martie 2023. Format PDF.

Accesul la ghid este valabil 365 de zile (12 luni) de la data confirmării plății.

În conținutul ghidului se găsesc linkuri către alte documente care pot fi accesate doar cu o conexiune la internet.

Ghidul este protejat de Legea 8/1996 privind drepturile de autor. Copierea sau distribuirea conținutului materialului este ilegală.

Această copie este identificată cu numărul de comandă și cu adresa de email a persoanei care a făcut comanda. Ghidul se utilizează exclusiv de către această persoană.

ContApp și Ghid PFA. Te învață să-ți administrezi activitatea ca un EXPERT!

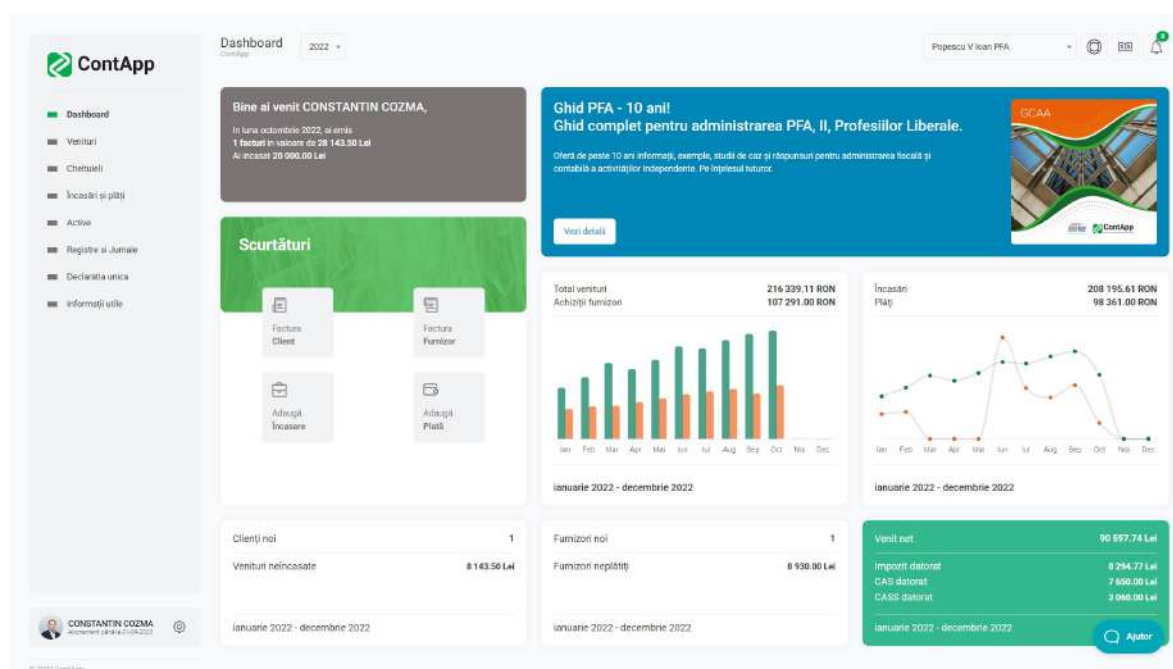
Actualizat in 27/02/2023 de catre [Constantin](#)

ContApp. Platformă de administrare online pentru PFA și Profesii Libérale.

Controlează și automatizează contabilitatea cu ContApp: facturare, registre obligatorii, declarația unică.

Dedicată profesioniștilor din orice domeniu, cu sau fără experiență în contabilitate!

- Facturare in lei si in valuta, cu TVA sau fără
- Contabilitate completă
- Calcule impozite și contribuții
- Declarația unică
- Consultanță și Ghiduri de îndrumare
- Notificări cu modificările fiscale
- Arhivare Jurnale pentru

Contapp – Dashboard

Administrează-ți activitatea online cu ContApp. Totul într-un singur loc:

- Facturezi ușor din orice loc și de pe orice dispozitiv.
- Contabilitatea automatizată și conform Codului Fiscal, FĂRĂ să mai plătești alte servicii.
- Deduci ușor din cheltuielile zilnice, ca să mai reduci din impozitul de plată.
- Pregătit oricând pentru controlul fiscal, dacă este cazul.
- Poți ține contabilitatea independent sau în colaborare cu contabilul tău.
- Stăpânești administrare fiscală și contabilă a activității tale cu ajutorul Ghidul de Contabilitate inclus.
- Datele tale sunt într-un loc sigur și ai acces la ele timp de 6 ani, cu email și parolă.
- [Vezi mai multe detalii](#)

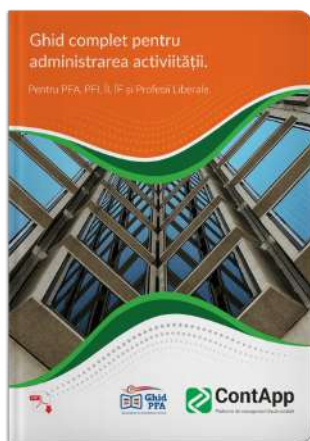
Modulul de contabilitate preia toate datele introduse, și creează automat registrele și declarația unică:

- Registrul Jurnal de încasări și plăți – se generează automat;
- Registrul Inventar – se generează automat;
- Registrul de Evidență Fiscală – se generează automat;
- [Declarația Unică completată](#) – se generează automat;

Ghid Complet pentru administrarea PFA și a Profesii Libérale.

Administrează-ți activitatea ca un EXPERT! Ghidul prin care contabilitatea în partidă simplă devine foarte simplă!

Totul despre administrarea PFA și a Profesiilor Libere:

- Taxe și contribuții sociale datorate de PFA și Profesiile Libere;
- Totul despre contabilitatea în sistem real, cu exemple și studii de caz;
- Totul despre contabilitatea la normă de venit, cu exemple și studii de caz;
- Completarea declarației unice, înregistrare în SPV;
- TVA și operațiuni intracomunitare;
- Gestionarea relației cu ANAF – plăți, compensări, restituiri;
- Alte informații utile și necesare pentru administrarea corectă a activității;

Cat costă ContApp și Ghid PFA?

- Aplicația ContApp – 290 lei/ an – [vezi detalii](#).
- Ghidul de administrare – 176 lei/an – [vezi detalii](#).
- Comandă ContApp și primești bonus Ghidul de Administrare PFA:

Comandă abonament la ContApp cu doar 290 lei /an

- [Actualizări](#)
- [Documentație](#)
- [Recenzii Clienți](#)

Contactează-ne dacă ai nelămuriri:

Constantin Cozma
Tel: 0724 331 977,
Email: constantin@contapp.ro
Mulumesc si Mult Succes!

INTRODUCERE IN FISCALITATEA PERSOANELOR FIZICE

Introducere în fiscalitatea veniturilor obținute de persoanele fizice

Actualizat in 30/01/2023 de catre [Constantin](#)

Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit

1. venituri din activitati independente (inclusiv venituri din contracte de activitate sportiva). Din aceasta categorie fac parte:
  - PFA, II, IF – inregistrate la Registrul Comertului si la ANAF;
  - Profesiile Liberale, inregistrate la organismul profesional de care apartin si la ANAF;
  - PFI – persoane fizice independente inregistrate la ANAF;
2. venituri din drepturi de proprietate intelectuala,
3. venituri din cedarea folosintei bunurilor,
4. venituri din investitii,
5. venituri din pensii,
6. venituri din salarii si asimilate salariilor,
7. venituri din activitati agricole, silvicultura si piscicultura,
8. venituri din premii si din jocuri de noroc;
9. venituri din transferul proprietatilor imobiliare;
10. venituri din alte surse;
11. venituri din strainatate;

Observatie! Veniturile din salarii, asimilate salariilor si veniturile din pensii nu fac obiectul acestui ghid, fiind in totalitate raspunderea angajatorului/platitorului de venit de a gestiona aspectele fiscale si juridice in raport cu salariatul si Administratia Financiara.

In functie de sistemul de impozitare putem grupa aceste venituri in urmatoarele categorii:

1. Venituri impozitate in sistem real, pe baza datelor din contabilitate;
2. Venituri impuse cu cote forfetare de cheltuieli;
3. Venituri impozitate la norma de venit;

Venituri impozitate in sistem real

Venitul net determinat in sistem real se calculeaza pe baza datelor de contabilitate, ca diferenta dintre venitul brut si cheltuielile deductibile realizate.

In aceasta categorie sunt incluse veniturile obtinute de persoanele fizice care desfasoara activitati economice independente si sunt organizate ca:

- PFA – Persoana fizica autorizata,
- II – Intreprindere individuala,
- IF- Intreprindere Familiala,
- PFI – Persoane Fizice Independente,
- Profesii Liberale.

Veniturile din activitati independente cuprind veniturile din activitati de productie, comert, prestari de servicii si veniturile din profesii liberale, realizate in mod individual si/sau intr-o forma de asociere, inclusiv din activitati adiacente.

Veniturile din profesii liberale obtinute din prestarea de servicii cu caracter profesional, potrivit actelor normative speciale care reglementeaza organizarea si exercitarea profesiei respective. Profesiile liberale nu pot fi impuse cu norme de venit.

[Lista cu profesii liberale este aici.](#)

Pot fi puse impuse in sistem real urmatoarele categorii de activitati economice:

- veniturile obtinute de activitatile independente organizate ca PFA, II sau IF, inregistrare la Registrul Comertului;
- sunt impuse in sistem real si veniturile obtinute de contribuabilii care desfasoara activitati impuse cu norma de venit, care in anul anterior au depasit 100.000 euro venituri brute sau **pentru care contribuabilul a optat pentru impozitarea in sistem real pe baza datelor din contabilitate**;
- venituri din agricultura pentru care nu sunt publicate norme de venit;
- veniturile obtinute din silvicultura si piscicultura,
- veniturile din drepturi de proprietate intelectuala pentru care contribuabilul a optat sa fie impus in sistem real,
- venituri din cedarea folosintei bunurilor din derularea unui numar mai mare de 5 contracte de inchiriere,
- venituri din inchirierea in scop turistic a unui numar mai mare de 5 camere de inchiriat, situate in locuinte proprietate personala,
- venituri din cedarea folosintei bunurilor pentru care contribuabilul a optat pentru determinarea venitului net din cedarea folosintei bunurilor in sistem real pe baza datelor din contabilitate,

Contribuabilii care desfasoara activitati economice impuse in sistem real, au obligatia de a tine evidenta contabila conform regulilor contabilitatii in partida simpla, sa intocmeasca Registrul Jurnal de Incasari si Plati, Registrul Inventar si completeaza Registrul de Evidenta Fiscala.

Venituri impozitate cu norme de venit

In aceasta categorie sunt incluse:

- veniturile obtinute de activitatile independente organizate ca PFA, II sau IF, a caror cod CAEN se regaseste in 975/2017 Nomenclatorul activitatilor independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit. [Normele de venit pentru 2023 sunt aici](#).
- venituri din inchirierea in scop turistic a camerelor situate in locuinte proprietate personala, avand o capacitate de cazare cuprinsa intre una si 5 camere inclusiv. [Normele de venit in scop turistic pentru anul 2022 sunt aici](#). Normele de venit turistice pentru 2023 se vor publica spre sfarsitul anului 2023.
- veniturile din activități agricole (cu exceptia veniturilor din piscicultura si silvicultura) sunt impozitate la norma de venit. [Normele de venit agricole pentru anul 2023 sunt aici](#).

Contribuabilii care realizeaza venituri din activitati independente pentru care venitul net anual se stabileste pe baza normelor de venit, au obligatia stabilirii impozitului anual datorat, pe baza declaratiei unice privind impozitul pe venit si contributiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 10% asupra normei anuale de venit ajustate, **impozitul fiind final**.

Important! Norma de venit nu se diminueaza cu alte cheltuieli realizate de contribuabil sau cu contributiile sociale datorate. Procentul de impozit (10%) se aplica la norma de venit (sau normele de venit daca sunt mai multe activitati desfasurate) si se obtine impozitul de plata catre bugetul de stat.

Contribuabilii impusi la norma de venit completeaza Registrul de Evidenta Fiscala pe partea de venituri.

Venituri impuse cu cote forfetare de cheltuieli

In acest caz contribuabilul sau platitorul de venit, calculeaza venitul net prin deducerea din venitul brut a unei cote forfetare de cheltuieli de 40%.

Venitul rezultat reprezinta baza de calcul pentru impozitul pe venit.

In functie de venitul net obtinut, se determina obligatia asigurarii in sistemul public de pensii si de sanatate.

In aceasta categorie sunt incluse:

- Venituri din cedarea bunurilor mobile și imobile. Începând cu 2023 cota forfetara de 40% se anulează iar procentul de impozit de 10% se aplica asupra venitului brut din contractul de închiriere.
- Venituri din drepturi de proprietate intelectuala conform (articol 72¹ din codul fiscal),
- Venituri din arenda;

Important! Venitul net obținut prin această metoda de calcul nu se diminuează cu alte cheltuieli realizate de contribuabil sau cu contribuțiile sociale datorate. La venitul net obținut prin deducerea cotei forfetare de cheltuieli se aplică procentul de impozit (10%) și se obține impozitul de plată către bugetul de stat.

Venituri cu reținere la sursă

Sunt venituri pentru care **platitorul de venit** este obligat să calculeze, să rețină și să plătească impozitul și contribuțiile către bugetul de stat. În acest caz venitul net se calculează conform prevederilor codului fiscal, pentru fiecare categorie de venit. Veniturile cu reținere la sursă sunt:

- veniturile din activități independente realizate în baza contractelor de activitate sportivă,
- veniturile din drepturi de proprietate intelectuală pentru care nu s-a optat pentru impozitarea în sistem real,
- veniturile din arenda,
- venituri din investiții (dobânzi, dividende),
- venituri din premii și din jocuri de noroc,
- venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal,
- venituri din alte surse, în unele cazuri.
- venitul din câștigurile din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate

Contribuabilii care obțin venituri cu reținere la sursă nu au obligația de a ține evidența contabilă și nu completează Registrul de Evidență Fiscală.

Mecanismul de Autoimpunere

Ordonanța de urgență nr 18 din 23 Martie 2018 și **Ordonanța de urgență nr 25 din 30 Martie 2018** modifică substanțial sistemul de declarare și de impozitare a veniturilor obținute de persoanele fizice care desfășoară activități economice și obțin și alte venituri, decât cele din pensii sau salarii.

Noul cod fiscal rezultat după intrarea în vigoare a celor două ordonanțe aduce mai multe noutăți în sistemul de impozitare a persoanelor fizice:

- **Mecanismul de Autoimpunere** pentru veniturile realizate – persoana fizică este total responsabilă de calculul, declararea și plata contribuțiilor sociale și a impozitului pe venit;
- Se introduce **Declarația Unică** care elimină declarațiile 200, 201, 220, 221, 600, 604, 605;
- Se raportează în același timp prin declarație unică, venitul realizat în anul fiscal încheiat și respectiv venitul estimat pentru anul în curs;
- Termenul de depunere a declarațiilor: definitivarea anului fiscal 2017 și estimarea pentru 2018 a fost până la data de 31 Iulie 2018. Pentru 2019 termenul a fost de 31 Iulie. Pentru 2020 termenul a fost 30 Iunie. Pentru perioada 2021-2023 termenul de depunere și de plată este 25 mai.
- Contribuabilul face evaluarea pentru încadrarea ca platitor de contribuții sociale CAS și CASS, în funcție de venitul estimat în anul pentru care se depune declarația;
- Din 2018 CASS nu mai este deductibil la calculul veniturii nete în sistem real. Prevederea este valabilă pentru perioada 2018-2023;
- Contribuțiile sunt obligatorii dacă venitul estimat/realizat mai mare decât plafoanele stabilite, de 6/12/24 de salarii minime brute pe economie;
- Contribuțiile se datorează chiar dacă contribuabilul obține venituri din salarii;
- Dacă contribuabilul estimează un venit net sub plafonul de 6/12/24 salarii minime brute pe economie dar realizează un venit net mai mare decât plafonul superior, atunci contribuabilul este obligat la plata CAS și CASS corespunzător plafonului depășit;
- Există un singur termen de plată, 25 mai a anului următor. Până la această dată, poți să faci plăți oricând dorești, dar nu mai târziu de 25 mai. După această dată se calculează dobânzi și penalități;
- Pentru veniturile cu reținere la sursă, platitorii de venituri virează sumele reținute până la data de 25 ale lunii următoare;
- Pentru veniturile obținute, ANAF nu va mai emite decizii de impunere. Calculul veniturii nete se efectuează de către contribuabil prin declarația unică. ANAF va mai emite decizii doar pentru anii anteriori: 2012-2017 și pentru situația în care contribuabilii nu raportează corect veniturile și obligațiile fiscale aferente – stabilirea din oficiu;
- Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală nu mai sunt încadrate ca venituri din activități independente din 23 Martie 2018. Dar, prin opțiune, contribuabilul poate opta pentru autoimpunere și calculul veniturii nete conform datelor din contabilitate;

- Persoanele fizice care realizeaza venituri din salarii si persoanele care obtin venituri din pensii, **nu datoreaza contributii de asigurari sociale (CAS si CASS)** pentru veniturile venituri din drepturi de proprietate intelectuala;
- Persoanele fizice pot opta pentru plata CAS si CASS chiar daca obtin venituri sub plafonul de 6/12 salarii minime brute pe economie;
- Pentru 2018 s-au acordat bonificatii la plata impozitului si contributiilor pentru plata anticipata si pentru depunere online a declaratiei unice;
- Pentru 2019 se acorda bonificatii de 10% pentru plata impozitului si contributiilor calculate la venitul realizat in 2019; vezi capitolul dedicat din ghiduri;
- Pentru obligatiile aferente anului 2021 – 2023 nu s-au anuntat bonificatii pana la data actualizarii acestui capitol;

Impozitul datorat de persoanele fizice pentru veniturile obtinute

Actualizat in 04/02/2023 de catre [Constantin](#)

Atenție! Pentru veniturile obținute în 2022 se aplică prevederile Codului fiscal din 2022. Pentru veniturile obținute în 2023 se aplica noul Cod Fiscal modificat de OUG 16/15.07.2022 și următoarele modificari. Până la data de 25 Mai 2023 se completează **capitolul I din Declarația Unică 2023**, unde definitivăm impozitul și contribuțiile sociale datorate pentru veniturile obținute în 2022, ca urmare aplicăm Codul fiscal din 2022. La **capitolul II din Declarația Unică 2023**, estimăm veniturile din 2023, pentru care aplicăm prevederile Codului fiscal 2023.

Conform codului Fiscal, **datoreaza impozit pe venitul obtinut** persoanele fizice rezidente si persoanele fizice nerezidente in Romania care desfasoara o activitate independenta prin intermediul unui sediu permanent.

Sunt scutite de plata impozitului pe venit persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, pentru veniturile realizate din:

- a) activitati independente, realizate in mod individual si/sau intr-o forma de asociere;
- b) venituri din drepturi de proprietate intelectuala;
- c) salarii si asimilate salariilor
- d) pensii;
- e) activitati agricole, silvicultura si piscicultura,

Observatie! Veniturile din activitati independente realizate in mod individual si/sau intr-o forma de asociere de catre **persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat sunt scutite de impozitul pe venit.**

Conform Codului fiscale art 120 „(9) Venitul net din activități independente/activități agricole desfășurate de persoana fizică cu handicap grav sau accentuat, în mod individual și/sau într-o formă de asociere, determinat pe baza normelor de venit sau în sistem real se reduce proporțional cu numărul de zile calendaristice pentru care venitul este scutit de la plata impozitului, de către contribuabil, prin depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice în termen de 30 de zile de la obținerea certificatului care atestă încadrarea în gradul de handicap. Impozitul datorat va fi calculat pentru venitul net anual redus proporțional cu numărul de zile în care beneficiază de scutirea de la plata impozitului.”

Cota de impozit este de 10% si se aplica asupra venitului impozabil care se calculat pentru fiecare categorie de venit, din cele de mai jos:

Venituri din activitati independente impozitate in sistem real

Procentul de impozit de 10% se aplica la venitul net obtinut in cursul anului fiscal, din care se scad pierderile raportate si contributia sociala datorata – CAS, (CASS nu mai este deductibila la calculul venitului impozabil pentru anul fiscal 2018)

Venitul net impozabil se determina conform regulilor contabilitatii in partida simpla si este egal cu diferenta dintre venitul incasat si cheltuielile deductibile efectuate pentru obtinerea venitului (se scad si pierderile inregistrate din anii anteriori).

Conform prevederilor noului Cod Fiscal contribuabilul este obligat sa calculeze, sa declare si sa plateasca impozitul si sa completeaza Registrul de evidenta fiscala inainte de depunerea declaratiei unice.

Venituri din activitati independente impozitate la norma de venit

Impozitul se obtine prin aplicarea procentului de 10% la norma de venit (corectata daca este cazul). Impozitul este final.

Contribuabilul nu este obligat sa conduca evidenta contabila dar este obligat sa calculeze, sa declare si sa plateasca

impozitul. Se completeaza Registrul de evidenta fiscala doar pe partea de venituri inainte de depunerea declaratiei unice.

Venituri din activitati independente obtinute din contracte de activitate sportiva

Impozitul pe venit se stabileste prin aplicarea procentului de 10% la venitul brut din contract. Impozitul se retine la sursa de catre platitorul de venit. Exista obligatia **platitorului de venit** de a calcula, declara si plati impozitul. Nu se conduce evidenta contabila si nu se completeaza Registrul de Evidenta fiscala de catre contribuabil.

Venituri din drepturi de proprietate intelectuala

Obligatia de a calcula si de a retine impozitul revine platitorului de venit, daca contribuabilul, titular de drepturi, nu a optat pentru stabilirea venitului net in sistem real.

- In cazul in care impozitul este retinut la sursa, acesta se calculeaza prin aplicarea procentului de 10% la venitul net care se obtine prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut. Exista obligatia **platitorului de venit** de a calcula, declara si plati impozitul. Contribuabilii nu au obligatia de completare a Registrului de evidenta fiscala si de conducere a evidentei contabile.
- In cazul in care platitorii de venit NU sunt persoane juridice sau alte entitati care au obligatia de a conduce evidenta contabila, contribuabilul este cel care calculeaza, declara si plateste impozitul pe venit. Deasemenea, contribuabilul „poate completa numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidenta fiscala”.
- In cazul in care contribuabilul a optat pentru determinarea impozitului in sistem real, venitul net si impozitul se determina aplicand regulile contabilitatii in partida simpla. Pentru aceasta categorie se completeaza Registrul de Evidenta Fiscala.

Venituri din cedarea folosintei bunurilor

Procentul de impozit de aplica, dupa caz:

- 10% din norma de venit pentru activitati turistice,
- 10% din venitul net stabilit in sistem real, conform datelor din contabilitate. Pentru aceasta categorie se completeaza Registrul de Evidenta Fiscala.
- 10% din venitul net obtinut din cedarea folosintei bunurilor care se stabileste prin deducerea din venitul brut din contract a cheltuielilor forfetare determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut. **Începând cu 2023 cota forfetara de 40% se anulează iar procentul de impozit de 10% se aplica asupra venitului brut din contractul de închiriere.**
- 10% din venitul net obtinut din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal. Venitul net se stabileste prin deducerea din venitul brut din contract a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

Veniturile din investitii

se impoziteaza astfel:

- venituri din dobanzi se impoziteaza cu 10% din valoarea acestora, impozitul se calculeaza si se retine de catre platitorul de dobanda;
- venituri din dividende se impoziteaza cu 8% din valoarea acestora, impozitul se calculeaza si se retine de catre platitorul de dividend;
- venituri din lichidarea unei persoane juridice se impoziteaza cu 10% din venitul impozabil;
- castigul net din tranzactii cu titluri de valoare si din transferul aurului financiar se impoziteaza cu 10%. Incepand cu anul 2023 venitul venit din aceasta categorie se impune cu retinere la sursa, impozitul fiind de 1% daca titlurile au fost detinute pe 1 perioada mai mare de un an, respectiv de 3% daca titlurile au fost detinute pe o perioada mai mica de 1 an;

Veniturile din activitati agricole

Se impoziteaza prin aplicarea procentului de 10% la valoarea insumata a normelor de venit calculate pe unitatea de suprafata (ha)/cap de animal/familie de albine conform declaratiei APIA (din care se scad suprafetele/numarul de capete/numarul de familii de albine care nu sunt impozabile conform codului fiscal).

Veniturile din silvicultura si piscicultura si din activitati agricole pentru care NU sunt stabilite norme de venit

Se impoziteaza prin aplicarea procentului de 10% la venitul net determinat in sistem real conform datelor din contabilitate. Contribuabilul are obligatia de a completa Registrul de Evidenta Fiscala.

Impozitarea veniturilor din premii si din jocuri de noroc

Veniturile sub forma de premii se impun, prin retinerea la sursa, cu o cota de 10% aplicata asupra venitului realizat din fiecare premiu.

Impozitul datorat se determina la fiecare plata, prin aplicarea urmatorului barem de impunere asupra fiecarui venit brut primit de un participant, de la un organizator sau platitor de venituri din jocuri de noroc:

- Castiguri de până la 10.000 inclusiv – impozit de 3%,
- Castiguri între 10.000 si 66.750 inclusiv – impozit de 300 lei + 20% pentru ceea ce depășește suma de 10.000,
- Castiguri peste 66.750, – impozit de 11.650 + 40% pentru ceea ce depășește suma de 66.750

Nu se completeaza registrul de evidenta fiscala si nu se conduce evidenta contabila.

Veniturile din transferul proprietatilor imobiliare din patrimoniul propriu

Contribuabilii datoreaza un impozit care se calculeaza:

a) 3% pentru construcțiile de orice fel și terenurile aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, deținute o perioadă de până la 3 ani inclusiv;

b) 1% pentru imobilele descrise la lit. a), deținute o perioadă mai mare de 3 ani.

Începând cu 2023 impozitul se va calcula la toată valoarea tranzacției, nu se mai deduce suma de 450.000 lei.

Veniturile din alte surse, inclusiv venitul din criptomonede si NFT-uri

Definite conform art. 114 din Codul fiscal se impoziteaza cu 10% din venitul brut obtinut sau din venitul impozabil. A se consulta capitolul din acest ghid pentru o detaliere a metodei de calcul a impozitului.

Impozitarea indemnizatiei de ajutor pentru COVID-19

În anul 2020 și 2021, 2022, profesioniștii care desfășoară activități independente au încasat ajutor de stat pentru atenuarea efectelor pandemiei COVID-19.

Impozitul este calculat la diferența dintre indemnizația brută încasată și valoarea CAS și CASS datorată pentru indemnizația încasată.

[Găsești mai multe informații pe această pagină.](#)

Note importante. Explicarea unor termeni utilizați în ghid

Actualizat în 04/02/2023 de către [Constantin](#)

Note importante

Nota 1. Dacă termenul de depunere a declarațiilor cade într-o zi nelucrătoare, atunci ultima zi de depunere a declarațiilor este următoarea zi lucrătoare.

Exemplu, dacă 25 mai este o zi de sâmbătă sau duminică sau o sărbătoare legală, ultima zi de depunere este data de luni, respectiv ziua lucrătoare următoare zilei nelucrătoare.

Nota 2. Conform legii "impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat se stabilesc și se reflectă în contabilitate în moneda nouă, la nivel de leu, fără subdiviziuni, prin rotunjire la un leu pentru fracțiunile de peste 50 de bani inclusiv și prin neglijarea fracțiunilor de până la 49 de bani inclusiv." Exemplu:

- dacă impozitul pe venit calculat este 650,45 lei, completezi în formulare și dătezi suma de 650 de lei;
- dacă impozitul pe venit calculat este 650,57 lei, completezi în formulare și dătezi suma de 651 de lei;

Nota 3. Prin curs de schimb de la data efectuării operațiunii se înțelege cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ultima zi bancară anterioară operațiunii, disponibil ca informație la momentul efectuării operațiunii (încasare, plată, emitere de documente).

Exemplu: dacă vei depune declarația unică pe 19 martie, cursul valutar valabil este cel anunțat de BNR în data de 18 martie.

In ContApp am introdus cursurile valutare pentru 32 de monede cu un istoric care începe din anul 2005; aplicația preia automat cursul valutar valabil în ziua în care se realizează operația: emitere de facturi, plăți și încasări în valută.

Nota 4. Începând cu 1 ianuarie 2022, organul fiscal competent pentru înregistrarea fiscală este administrația financiară unde persoana fizică își are domiciliul. Nu se mai ține cont de sediul profesional al activității. Ca exemplu, dacă domiciliul este în Brașov și sediul profesional al PFA este în București, dosarul fiscal al activității desfășurate este administrat de ANAF Brașov, de la domiciliul titularului.

Nota 5. Nu rotunjiți sumele de pe documentele contabile – facturi, chitanțe, extrase, bonuri, etc. Exemplu: dacă factura este 79,99 atunci se plătește 79,99 și se înregistrează 79,99 în contabilitate.

Explicarea unor termeni utilizați

PF – persoana fizică care obține venituri din diferite surse, fără a avea o formă de înregistrare la ANAF și/sau Registrul Comerțului. Este obligată să depună Declarația Unică și să plătească impozit și contribuții sociale. **Nu au obligația de a conduce evidența contabilă.**

Activitate Independentă – o persoană fizică care a înregistrat la Registrul Comerțului și/sau la ANAF o activitate economică sub una din formele de organizare: PFI – PFA – II – IF – Profesie Liberală. **Pentru aceste activități este obligatorie evidența contabilă în partida simplă.**

PFA – Persoana Fizică Autorizată, înregistrată la Registrul Comerțului și la ANAF

II – Întreprinderi Individuale, înregistrată la Registrul Comerțului și la ANAF

PFI – Persoana Fizică Independentă, înregistrată la ANAF

IF – Întreprindere Familială, înregistrată la Registrul Comerțului și la ANAF

Profesii Libere înregistrate la organizațiile profesionale din care fac parte și la ANAF

Cheltuiala deductibila = cheltuiala care poate fi scazuta din venitul obtinut si astfel se obtine venitul impozabil

Cheltuieli forfetare = cota de cheltuieli deductibile care reduc baza de impozitare. Cota de cheltuieli forfetare este stabilita ca procent din venitul brut. Conform codului fiscal acest procent este fixat la 40%.

Cheltuiala nedeductibila = conform codul fiscal nu se poate scadea din venitul incasat

Venit facturat = totalul veniturilor care au fost facturate in cursul unui an fiscal

Venit brut incasat = partea de venit incasata in numerar sau prin banca in cursul unui an fiscal

Venit net = venit incasat minus cheltuieli deductibile

Venit net recalculat = venit net minus pierderi fiscale din anii anteriori, dar nu mai vechi de 7 ani

Pierdere fiscala = diferenta pozitiva dintre valoarea cheltuielilor deductibile si venitul incasat, (cheltuielile deductibile sunt mai mari decat venitul incasat)

Venitul impozabil = venitul asupra caruia se aplica procentul de impozit si se obtine impozitul datorat catre bugetul de stat. In cazul activitatilor independente impuse in sistem real: **Venitul impozabil** = venitul net recalculat minus CAS

Norma de venit = o valoare stabilita de ANAF pentru fiecare judet si pentru un numar limitat de activitati desfasurate de agentii economici, care reprezinta baza de calcul pentru impozitul pe venit si baza de comparatie cu plafonul de 12 salarii minime pe economie pentru stabilirea obligatiei de a plati contributi sociale

CAS – contributie de asigurari sociale – contributie pentru pensie

CASS – contributie de asigurari sociale de sanatate – asigurare publica de sanatate

Baza de calcul = valoare la care se aplica procentul de contributie sau de impozit

SPV = Spatiul Privat Virtual situat in reseau de calculatoare a ANAF

DIA – decizie de impunere anuala

DIPA – decizie de impunere plati anticipate

DACC – decizie referitoare la obligatiile fiscale accesorii reprezentand dobanzi si penalitati de intarziere.

Important. In cuprinsul acestei lucrari si peste tot in website-ul contapp.ro, prin utilizarea termenului PFA ne referim la toate formele de organizare care aplica contabilitatea in partida simpla: PFA, PFI, II, IF, Profesii Liberale.